KAPITOLA **JEDNA**

Dřív mi připadalo pozoruhodné, že může existovat někdo jako Henry, že můžete člověka přesadit do prostředí tak odlišného od toho, z něhož vzešel, a přesto zůstane svým okolím naprosto nedotčen. Jako by byl pokrytý pořádnou vrstvou tmelu, kterým se kdysi natíraly plachetnice určené pro plavbu na moři.

Henry si roztíral po krajíci nambulského nekvašeného chleba sardelovou pastu z lahůdkářství Fortnum & Mason.

„Ráno jsem vstal a myslel jsem, že mě zatraceně šálí zrak – před chatrčí na mě čekala osmičlenná rodinka a chce si přesunout stan k řece. Tak jsem tomu chlápkovi řekl: ‚Měl jsem za to, že jsme v zatraceným táboře pro uprchlíky, a ne v prázdninovým kempu, ale klidně si poslužte, brácho, beze všeho. Podvýživa sem, podvýživa tam – hlavní je pořádnej výhled.'"

Henry vypadal jako Ježíš a bylo mu dvacet tři let.

V Safile se snídalo brzy, krátce po rozednění. Tou dobou panoval klid – za hodinu už začínalo být nesnesitelné horko –, ticho přerušoval jen kohout a Henry, který dokázal být zticha, jen když spal. To ráno jsem na něj byla napružená, protože jsem měla podezření, že si začal s jednou z našich citově labilnějších sester. Sian seděla vedle něj a její pohled se dal namazat na piškot. Byla to milá holka a nastoupila k nám před dvěma měsíci, poté co se v Derby vrátila z noční směny a našla svého rok a půl čerstvého manžela v posteli s kyperským taxikářem. Po terapii absolvovala korespondenční kurz.

Betty jako obvykle brebentila o jídle. „Víte, co bych si zrovna teď vážně *dala*? Lojový pudink s džemem a vaječným krémem vařenou v páře. Na mou duši, na psí uši. Upřímně řečeno, nákyp bych klidně oželela a dala si jen ten vaječný krém. Nebo žemlovku. Mmm, mňam, se samými rozinkami a špetkou muškátového oříšku. Co kdybychom Kamalovi vyrobili formu, aby nám upekl žemlovku?"

Bylo půl šesté ráno. Vstala jsem od stolu, vyšla z jídelny ven a vzdychla si. Bylo zvláštní, jak vám tady každodenní starosti dokázaly zatemnit

mozek a odsunout velké hrůzy do pozadí. Nabrala jsem si z hrnce vodu do hrnečku a šla si na kraj pahorku vyčistit zuby.

Za zády jsem měla naši základnu tvořenou kruhovými hliněnými chatrčemi, sprchami, latrínami a plátěným stanem, který sloužil jako jídelna. Přede mnou se rozprostírala písečná planina, v níž ležel uprchlický tábor Safila, velká jizva v poušti jako otisk obří šlápoty na obří pláži. V tuto denní dobu převládalo tlumené světlo a nad horizont se právě vyhouplo bledé slunce. Podél náspů a cestiček vedoucích k soutoku dvou velkých modrých řek byly rozesety chýše, v nichž žili uprchlíci. Před pěti lety, v období velkého hladomoru v polovině osmdesátých let se jich v táboře tísnilo na šedesát tisíc a denně jich sto umíralo. Dnes jich v táboře zbývá dvacet tisíc. Zbytek se vrátil přes hranice do Kefti, do hor a do války.

V závanu horkého větu zašustila suchá tráva. To ráno mi nedělal starosti jen Henry. V táboře kolovaly zvěsti o ohromných hejnech saranče, která ohrožují úrodu v Kefti. Mezi uprchlíky se v jednom kuse vykládaly strašidelné historky o tom či o onom: člověk nevěděl, čemu má věřit. Doneslo se nám, že se k nám blíží nová vlna uprchlíků, možná až několik tisíc lidí.

Z tábora se začaly ozývat první zvuky: nahánění kozích stád, smích, dětské hry, tlumené hlasy. Kdysi odtamtud stoupal mohutný oblak hladových a úzkostných výkřiků. Kousla jsem se do palce a snažila se ty vzpomínky zapudit. Nechtěla jsem si je připomínat. Z jídelny zamířily ven něčí kroky, Henry se pomalu vracel do své chatrče. Na sobě měl své oblíbené tričko, na němž byl obtisk dotazníku pro pracovníky humanitárních organizací.

a) Misionář?
b) Žoldák?
c) Ztracená existence?
d) Zlomené srdce?

Henry si zakroužkoval b), což byl vtip, neboť jeho rodina vlastnila půlku Leicestershiru. Co jsem byla já? Něco mezi c) a d) a navíc mírně ujetá.

V Londýně v létě roku 1985 jsem se bláznivě zamilovala, což ženám nikdy nic dobrého nepřinese. Olivera, objekt svého nespoutaného fantazírování, jsem poznala na gala představení Vivaldiho *Gloria* v Royal Albert Hall, jehož se účastnily celebrity jako princezna Michaela z Kentu. Pracovala jsem coby takzvaná „holka pro všechno" v propagaci nakladatelství Ginsberg & Fink. Vrtěla jsem zadkem v minisukni, dávala si na poradě nohu v tenkých černých silonkách přes nohu a dělala pomyšlení lidem, kterým pramálo záleželo na tom, co si myslím. Je zvláštní, že v pětadvaceti vám vadí, když vás neberou vážně, a považujete za samozřejmé, že jste sexuálně přitažlivá. Časem začnete považovat za samozřejmé, že vás berou vážně, a začnete si dělat starosti, že nikoho nepřitahujete.

Ředitel naší společnosti sir William Ginsberg si liboval v pořádání neformálních setkání kumštýřů a talentů ze všech oblastí, ale nikdy nikomu dopředu neprozradil, koho vlastně pozval. Pro ignoranty jako já byly podobné sleziny noční můrou. Bála jsem se druhých zeptat, co dělají, aby se z nich nevyklubal autor *Lásky za časů cholery* nebo jeden z Beach Boys.

Zúčastnila jsem se v domě sira Williama celkem tří večírků. Nebyla jsem si jistá, že ví, kdo vlastně jsem. Zaměstnával několik mladých dívek a vždycky jednu nebo dvě z nás pozval kvůli oživení atmosféry. Celý večer jsem byla nervózní až běda a skoro nepromluvila. Ale ráda jsem poznávala zajímavé tvůrčí lidi. Chtěla jsem mezi ně zapadnout. Večer s Vivaldim byla moje první velká událost, takže jsem byla nadšením bez sebe.

Sir William uspořádal před koncertem v jednom ze salonků Royal Albert Hall malé soaré s přípitkem pro stovku lidí; pak se společnost měla přesunout do patnácti lóží rezervovaných jménem společnosti a po koncertě následovala večeře s posezením pro hrstku pozvaných a zbytek se mohl vypařit.

Dorazila jsem do Albert Hall záměrně pozdě, v zrcadle na dámské toaletě jsem si prohlédla svůj obraz a opatrně se začala prodírat tmavě rudou chodbou do Elgarova salonku. Uniformovaný uvaděč si v seznamu odfajfkoval moje jméno a trhnutím mi otevřel tmavé dřevěné dveře, z nichž se vylila ostrá oslepující záře. Místnost měla zlatavý nádech a celá

se třpytila, po zdobeném schodišti uprostřed se valili hosté ve smokinzích a dlouhých róbách nebo se opírali o pozlacenou balustrádu o patro výš. Nad hlavami se jim blyštěly křišťálové lustry zahalené do jemného závoje cigaretového kouře.

Byla jsem u vytržení. Jako bych se ocitla na srazu televizních *Gumáků:* Frank Bruno, Jeffrey Archer, Anneka Riceová, Neil Kinnock, Terry Wogan, Melvyn Bragg, Kate Adieová, Koo Starková, Bob Geldof, Nigel Kennedy, Richard Branson. Zoufale jsem přeletěla očima celou místnost a hledala někoho z práce, ale nikoho jsem nezahlédla. Je bizarní stát v místnosti plné celebrit – máte pocit, že všechny znáte, ale nikdo nezná vás. Zamířila jsem ke stolku s pitím a cestou jsem zachytila útržky několika rozhovorů.

„Upřímně řečeno, musím přiznat, že se to moc nevydařilo…"

„Víš, potíž s Melvynem je v tom…"

„Jerome, máš mobil?"

„Víte, vždycky jsem měl za to, že si toho nakládá příliš mnoho…"

„*Opravdu* nevím, co si mám počít s *Toskou*…"

„…Melvynův problém… nedělá dost…"

„Jerome…"

Pak jsem ucítila na lokti něčí ruku.

„*Mmmm!* Ta nejbáječnější dívka pod sluncem. Ach, můj ty bože, vypadáte naprosto božsky. Přísahám, že tentokrát mi zlomíte srdce. Jsem o tom naprosto přesvědčen. Polibte mě, děvenko, honem."

Dinsdale Warburton, doyen anglického divadla, patřil k autorům, jimž jsem se starala o propagaci. Nedávno pro nás napsal memoáry. Měl ustaraný výraz ve tváři, byl homosexuál jak poleno a překypoval nezlomnou laskavostí.

„Mlask. Ale dušinko!" Dinsdaleova obočí se téměř slila v jedno v hrané hrůze. „Vždyť nemáte co píiít. Hned vám musíme něco obstarat. Hned vám musíme obstarat drink!"

Pak jeho oči upoutalo něco za mým ramenem. „Ó! Ten nejbáječnější muž pod sluncem. Drahý chlapče, drahý chlapče. Vypadáte naprosto božsky. Víte, to, co jste onehdá večer prováděl, ať už to bylo cokoliv, se mi k smrti líbilo. Vypadal jste *znamenitě* chytře a hezky."

Oliver Marchant byl autor a moderátor oblíbeného televizního pořadu o umění na Channel Four nazvaného *Nezaostřeno*. Předcházela ho pověst lamače ženských srdcí, ale ani v nejmenším jsem netušila, že vypadá tak fantasticky. „Znáte se s tímto báječným mužem, děvenko?" zeptal se mě Dinsdale. „Znáte Olivera Marchanta?"

Zpanikařila jsem. Jak máte na takovou otázku odpovědět? Ano, viděla jsem váš pořad? Ne… to nejde. „Ano, vlastně… ne. Omlouvám se… trapas."

Oliver mě vzal za ruku. „A tohle je?"

„No ovšem. Ta nejbáječnější dívka pod sluncem, drahý chlapče, ztělesnění bohyně."

„Jistě, ale jak se *jmenuje*, Dinsdale?"

Starého pána na okamžik přepadly rozpaky. Nemohla jsem uvěřit, že zapomněl moje jméno. Dva měsíce jsme spolu byli kvůli té knize v těsném kontaktu.

„Rosie Richardsonová," dodala jsem smířlivě.

„Rád vás poznávám… Rosie Richardsonová," opáčil Oliver.

Byl vysoký, hubený a snědý a na sobě měl tmavomodrý oblek a obyčejnou, u krku povolenou kravatu, žádný motýlek. Naprosto přesně jsem si všimla, jak se mu o límec otírají konečky tmavých vlasů, i polostínu na jeho bradě

„Rosie, dušinko, hned vám doběhnu pro něco k pití. Už běžím. Musíte *umírat* žízní," vyhrkl Dinsdale a stydlivě odběhl.

Otočila jsem se k Oliverovi, ale zrovna se bavil s prošedivělým moderátorem zpráv, jenž s sebou přivedl svou dospívající dceru.

„Jak se vede, brachu?" zeptal se a poplácal Olivera po rameni.

„Ále furt stejně blbě. Jak se máš, Sáro?" odvětil Oliver a roztomile s dívkou prohodil pár vět. Roztála ještě víc než já. Pak sjel pohledem ke mně a usmál se, jako by chtěl říct „Neuteč mi."

„Měj se, Sáro," rozloučil se sladce, když se otec s dcerou obrátili k odchodu. „Hodně štěstí u zkoušek." A mávl jim na rozloučenou. „*Mrcha*," prohodil směrem ke mně polohlasně a díval se za odcházející dívkou. „Umírá touhou si to s někým rozdat." Zasmála jsem se. „Takže," dodal, „bavíte se dobře?"

„Po pravdě řečeno, moc se tady necítím," přiznala jsem. „Nikdy jsem nebyla v jedné místnosti s tolika slavnými lidmi. Zdá se, že se všichni vzájemně znají. Je to jako v nějakém klubu. *Opravdu* se navzájem znáte?"

„Máte pravdu. Vždycky jsem je spíš považoval za novou aristokracii, ale máte naprostou pravdu. Členství není tak uzavřené. Je to ‚Klub slavných'. Jedinou podmínkou ke vstupu je, aby vás znali sázkaři," dodal a přezíravě se rozhlédl po salonku.

„Ne, ne, *máte* pravdu, *hotová* aristokracie," vyhrkla jsem nadšeně. „Znáte to, vesnická sídla a lov, dnes se to dědí z otce na syna: Julian Lennon, Keifer Sutherland."

„Stojíme na kousku globální obory, tetřívku," navázal, „a jakmile do ní jednou vejdete, otevřou se vám dveře prvotřídních salonků a předávání cen. Ale ve skutečnosti je to opra*v*du spíš klub s vlastními pravidly. Musíte znát etiketu. Ten méně slavný musí počkat, až ho osloví někdo slavnější."

V ten okamžik ho přerušila lady Hilary Ginsbergová, manželka sira Williama, a poněkud mu jeho teorii pošramotila. „Olivere, moc ráda vás vidím. Jak to vypadá s tím Lorkou?"

Na okamžik nasadil nicneříkající výraz. Zjevně ji nepoznal.

„Hilary Ginsbergová, jsem velice ráda, že jste přišel," dodala spěšně a natočila se zády ke mně, čímž mě vyloučila z hovoru. „Znáte Martina?"

Lady Hilary se k smrti ráda chlubila svými slavnými známými. Často jsem se s ní skláněla nad seznamy celebrit pozvaných na večeři, které připomínaly Dow Jonesův index slávy, na němž umělci, herci, spisovatelé a novináři šplhali nahoru a padali dolů v závislosti na módě, vyšší moci či vlastní úporné snaze být viděn. Pro lady Hilary to bylo něco jako životní krédo. Jednou jsem zaslechla, bez legrace, jak někomu vykládá, proč není dobré se toho jednoho konkrétního jména vzdát. Dokonce i její nejbližší přítelkyně byly zvány na večírky k siru Williamovi, jen pokud měly na seznamu vysokou hodnotu, jinak večeřely pouze s jeho manželkou.

Oliver právě seznamoval se svou teorií Klubu slavných romanopisce, kterého mu představila. Pak jsem si se vzrušujícím mrazením v zádech všimla, že se k nim přidal i Noel Edmonds a módní novinář,

s nímž jsem přišla do styku, jménem Damien Glit, známý spíš jako Damien Mizera.

„Postavte dvě celebrity do místnosti plné obyčejných lidí, a stejně se spolu nakonec dají do řeči bez ohledu na to, jestli už se znají, nebo ne, za předpokladu – za předpokladu, že ten slavnější z nich osloví toho méně slavného," pokračoval za všeobecného smíchu. „No tak, Martine, jste celebrita, musíte přece vědět, že je to pravda." Oliver dokončil větu, pohlédl na mě a střetl se s mým pohledem.

„Ach *bože*, to je vážně úžasný nápad. Nechtěl bys nám o tom něco napsat?" rozplýval se Damien Glit.

Olivera zachránilo poslední zvonění před začátkem představení. Za našimi zády se objevil sir William a zahalekal, až všechny vylekal. „Honem, honem, nebesa, jdeme móc, móc pozdě, nestihneme ty trumpetky." Načež popadl Olivera a toho spisovatele za loket jako kvočna a odkvačil s nimi ven, nedbaje lady Hilary, která se tvářila jako slepice, co právě snesla vejce a rozsedla si ho. Vyrazila jsem za nimi, ale v tu chvíli se objevil Dinsdale s mým drinkem. „Dušinko, je mi to móc, móc líto. Trpím jako zvíře, mám z toho hotové trauma. Jsem ten nejpříšernější a nejzapomnětlivější starý trouba." Byl prostě k pomilování.

„Už se tím netrapte," ujistila jsem ho.

Oliver za mnou seděl v lóži. Po celou dobu koncertu jsem byla neuvěřitelně vzrušená. Představovala jsem si, že vzadu na krku a v hlubokém výstřihu cítím jeho dech. V jednu chvíli o mě – jakoby náhodou – dokonce zavadil dlaní.

Když hudba dohrála a potlesk utichl, neodvážila jsem se na něho podívat. Zůstala jsem stát, pozorovala, jak se sál vylidňuje, zatímco všichni ostatní opouštěli naši lóži, a snažila se uklidnit. Slyšela jsem, jak za mnou někdo schází po schodech. Byl to on. Sklonil se a políbil mě na šíji. Aspoň jsem doufala, že to byl on.

„Omlouvám se," zamumlal Oliver, „prostě jsem to musel udělat."

Obrátila jsem se k němu a pokusila se povytáhnout obočí.

„Sbíhají se mi sliny na pizzu," zašeptal dychtivě. „Proč se neproměníte v pizzu?"

„Protože se nechci nechat oslintat."